

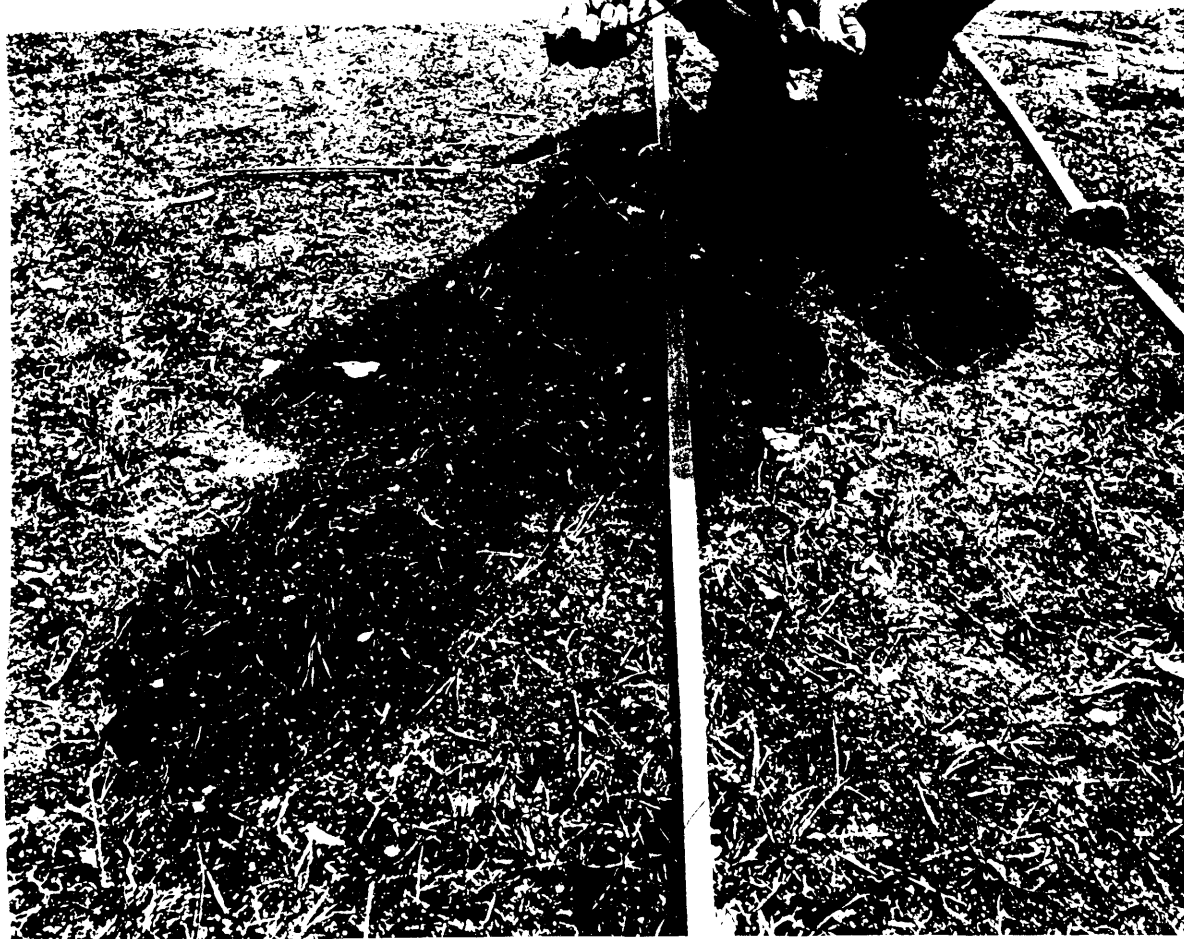
Slagrutekurs på Stockholms universitet

En hel sida i Svenska Dagbladet ägnades den 29 maj 1995 åt ett rikt illustrerad reportage från en tvådagars slagrutekurs anordnad av Stockholms universitet. Kursen leddes av docent Nils-Axel Mörner vid institutionen för paleogeofysik och geodynamik, som ville "ge en nyanserad bild av slagrutans möjligheter och eventuella funktionsmekanismer för dem som varken säger blankt nej eller oförbehållsamt ja till slagrute fenomenet" (citatet ur tidningsartikeln, inte ur kurskatalogen).

När artikelförfattaren, Anna-Lena Wik-Thorsell, och fotografen Staffan Löwstedt skall pröva sina slagrutor ("röda eller blå dubbelvikta plastpinnar") på en kulvert över en brusande bäck, får de inget utslag alls.

-Ta det lugnt, manar docenten och tar med sin vänsterhand ett fast grepp om min högerhand. Nu går vi tillsammans och håller var sin del av slagrutan med våra fria händer ...

Foto: Staffan Löwstedt

Och se! Slagrutan vrider sig neråt där vi går, den vrider sig så starkt att jag inte skulle kunna hålla emot om jag ville. Vi går två turer till över bäcken och sedan klarar jag det själv. Samma hjälp och erfarenhet får Staffan. Stolta kan vi vara med i gänget.

Behovet att få "vara med i gänget" skulle alltså kunna vara ytterligare en faktor att försöka räkna in för den som vill spekulera över orsakerna till slagruteutslagen.

Vilka ytterligare prövningar utsätter då, enligt artikeln, det här gänget slagrutan för på den vårväna kursplatsen "i vitsippsbackarna längs Marviksleden strax söder om Läggesta och Mariefred"? Med plastremsor har kursledningen markerat s.k. Curry- och Hartmannlinjer, d.v.s. de "jordstrålnings"-linjer som de tyska läkarna Manfred Curry och Ernst Hartmann en gång hävdade kunna bi-

dra till sjukdomar, åtminstone om man vistades mycket i själva linjekorsningarna.

När docenten och gänget vandrar längs remsorna, markerar lydigt slagrutorna och "alldes särskilt snurrar de i korsen". Kursledaren berättar också att hundar (till skillnad från katter) undviker att lägga sig i Curry-kors. Så när man undrar över "en alldes kal plats mitt i den vårliga grönskan" är reaktionen tämligen följdriktig: "vi mäter fram linjerna och ett kors för att försöka förstå varför ytan är död". När sedan den mystiska vätteroten dessutom visar sig växa "här på ett Curry-kors och ingen annanstans" torde stämningen hunnit bli tämligen förtätad.

Efter läsningen slår mig plötsligt möjligheten att docenten-kursledaren på denna universitetskurs behagat skämta lite med deltagarna, så jag ringer upp honom och frågar.

Men nej då, ingalunda, svarar han. "Min ambition var att **visa**". När jag då tar fasta på just detta och undrar om inte en förutfattad mening lätt skulle kunna fortplanta sig ner i greppet om slagrutan håller han i alla fall med om att frågan är känslig. Någon anmärkning mot sakinnehållet i artikeln i SvD har han dock inte, tycker bara den var trevlig och medryckande. Jag passar också på att förhöra mig om vad beteckningen **paleogeofysik** syftar på, och får veta att den åtminstone i Sverige unika termen avser "att visa att ämnet hör in i ett större och djupare sammanhang".

Nästa katalog över Stockholms universitets sommarkurser kommer ut i februari. Måne "ett slags fortsättning" på slagrutekursen, som docent Mörner inbjöd mig till, kommer att återfinnas där?

R.I.

Tillägg om slagrutor

=====

I en artikel 30/1 1996 i Svenska Dagbladet skriver Annika Folcker att "en vetenskaplig strid" brutit ut vid Stockholms universitet. Det är ledningen för matematisk-naturvetenskapliga fakulteten och universitetets rektor som anklagar docent Nils-Axel Mörner för att genom genom sina båda slagrutekurser i somras "svärta ner universitetets goda anseende både i Sverige och utomlands. - - - Till dess att Mörner kan presentera ett vetenskapligt arbete som styrker det som han lär ut beträffande slagrutor, bör han låta bli att anordna fler kurser".

Mörner svarar att han kritiskt försökt granska det som talar för och emot slagrutan, och att han välkomnar möjligheten att genomföra vetenskapliga experiment för att pröva teoriernas hållbarhet.